

ТИСНЕМО ВАШІ РУКИ,
ОРЛИ З ПЛЕМЕНІ
РАДЯНСЬКИХ
КОСМОНАВТІВ!

Майстерня на орбіті:
ВПЕРШЕ ЗДІЙСНЕНО
ЗВАРЮВАННЯ МЕТАЛУ
В КОСМОСІ

Космічний корабель
«Союз-8»
продовжує політ

Рік видання X

№ 125 (1137)

СУБОТА

18 ЖОВТНЯ

1969 р.

Ціна 2 коп.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ПРИЗЕМЛИЛИСЬ!

Повідомлення
ТАРС

16 жовтня 1969 року, о 12 годині 52 хвилини московського часу після успішного виконання програми польоту космічний корабель «Союз-6», пілотований екіпажем у складі космонавтів товаришів Шоніна Георгія Степановича і Кубасова Валерія Миколайовича, приземлився в заданому районі території Радянського Союзу за 180 кілометрів на північний захід від міста Караганда.

Самопочуття космонавтів добре.

Для здійснення спуску з орбіти командир корабля виконав ручну орієнтацію і в розрахунковий час увімкнув програму спуску. Після закінчення роботи двигуна від корабля відокремився спускний апарат з екіпажем.

Політ спускного апарата відбувався по керованій траєкторії з використанням аеродинамічної якості. Після гальмування в атмосфері було введено в дію парашутну систему, а двигуни м'якої посадки забезпечили плавне приземлення.

На землі космонавтів зустріли представники групи пошуку, друзі, спортивні комісари, журналісти.

Політ космічного корабля «Союз-6» успішно завершено. Одержані результати мають важливе науково-технічне значення.

17 жовтня 1969 року, о 12 годині 26 хвили московського часу після виконання наміченої програми

(Закінчення на 2-й стор.).

Група радянських космонавтів (зліва направо): сидять — Валерій КУБАСОВ, Георгій ШОНІН, Володимир ШАТАЛОВ, Олексій ЕЛІСЄЄВ; стоять — Віктор ГОРБАТКО, Анатолій ФІЛІПЧЕНКО і Владислав ВОЛКОВ.

Фото А. МОКЛЕЦОВА. (АПН).

ДІАЛОГ ВІКУ

Найхвилюючіший діалог сьогодні — «Космос — Земля», «Земля — Космос». До нього прислухається кожен землянин. Не дивно, що в останні дні не залежується на бібліотечних полицях література про ракетоплавання, про розвідників і штурманів космічного океану. Великим попитом користуються книги Юрія Гагаріна «Дорога в космос», «Є полум'я!», О. Леонова і О. Соколова «Ждять нас, зірки», Г. Кудрявцевої «Три подвиги Володимира Комарова», О. Романова «Конструктор космічних кораблів». Перш, ніж замовити книги в читальному залі, всі — від студента і до пенсіонера — просять свіжу газету, щоб узнати про останні новини, як сприймає світ це одну перемогу нашої Батьківщини.

Ю. ПАЖИТНЕВА,
методист обласної бібліотеки
імені Н. К. Крупської.

Подвигу — чверть століття

Український народ, всі народи-брати багатонаціональної Радянської Вітчизни відзначають велике свято. Чверть століття тому земля нашої республіки була повністю очищена від німецько-фашистських загарбників. На її просторах — із сходу на захід і з півночі на південь гордо замайорів переможний прапор. Ця незабутня дата золотими літерами навіки вписана в історію нашої соціалістичної Батьківщини, яка завжди пам'ятиме безсмертні подвиги своїх синів і дочок, здійснені під проводом лєнінської партії комуністів.

Святкуючи славу річницю, трудящі

республіки звертають найвищі і найсвітліші помисли і почуття до людини, яка стала прапором усіх наших перемог, до творця Комуністичної партії і Радянської держави В. І. Леніна. Нескінченим потоком йшли в ці дні жителі і гості столиці України до пам'ятника вождю, що височить у центрі Києва. Особливо багатолюдно було тут вчора, 17 жовтня.

О 10 годині 30 хвилин до пам'ятника В. І. Леніну прийшли керівники Комуністичної партії і уряду України, перші секретарі обкомів партії і голови обласних конкомів. До підніжжя пам'ятника ставилися кошики з квітами. На широкій чер-

воно-лазуровій стрічці золотом горять слова: «Великому вождю і вчителю трудящих В. І. Леніну від ЦК КП України, Президії Верховної Ради УРСР і Ради Міністрів УРСР».

Того ж дня керівники Комуністичної партії України і уряду республіки поклали вінки на могили Невідомого солдата, видатного радянського полководця, Героя Радянського Союзу, генерала армії М. Ф. Ватутіна, під чийм командуванням війська Першого Українського фронту громилі ворожі полчища на українській землі.

(Закінчення на 3-й стор.).

Пленум обкому ЛКСМУ

Вчора в Кіровограді відбувся пленум обкому ЛКСМУ. В першому питанні порядку денного пленуму — про завдання обласної комсомольської організації по виконанню постанови бюро обкому КП України «Про роботу обкому ЛКСМУ по трудовому і політичному вихованню молоді» — з доповіддю виступив другий секретар обкому ЛКСМУ М. Гайдамака.

В обговоренні доповіді виступили: Ю. Руднев — другий секретар Кіровоградського міськкому ЛКСМУ, В. Богуславський — секретар комітету комсомолу Знам'янського сільськогосподарського технікуму, В. М'яснякін — перший секретар Олександрійського міськкому ЛКСМУ, В. Вансович — перший секретар Гайворонського райкому ЛКСМУ, М. Ляшенко — секретар первинної комсомольської організації колективу «Пам'ять Леніна» Маловисківського району та інші.

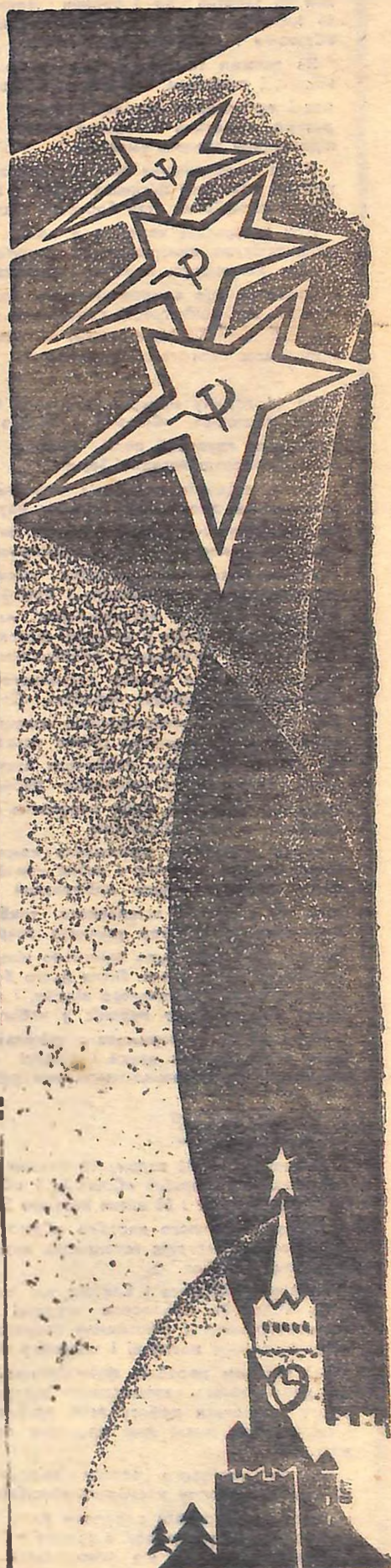
В першому питанні порядку денного пленум прийняв відповідне рішення.

На пленумі затверджено заходи обкому ЛКСМУ по виконанню постанови X пленуму ЦК ЛКСМУ про стан і заходи по дальшому поліпшенню роботи комітетів комсомолу по добору та ідейному загартовуванню комсомольських кадрів, а також розглянуто питання про підготовку до XVI обласної комсомольської конференції.

Пленум розглянув також організаційні питання. В зв'язку з переходом на партійну роботу звільнено від обов'язків завідувача відділом комсомольських організацій обкому ЛКСМУ В. А. Долиняка, виведено зі складу членів бюро Ю. Г. Целиха та І. М. Урицького. Обрано членом бюро і затверджено завідувачем відділом комсомольських організацій обкому ЛКСМУ Б. С. Ясінювського.

На пленумі виступив з промовою другий секретар обкому КП України Д. П. Максименко. В роботі пленуму взяв участь заступник завідувача відділом організаційно-партійної роботи обкому КП України О. Т. Шаповалов.

Звіт про роботу пленуму буде опубліковано в наступному номері газети.

ШТУРМ КОСМІЧНИХ ВИСОТ ТРИВАЄ

ПРИЗЕМЛИЛИСЬ!

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

експерименту космічний корабель «Союз-7», пілотований екіпажем у складі космонавтів товаришів Філіппченка Анатолія Васильовича, Волкова Владислава Миколайовича і Горбатка Віктора Васильовича, приземлився у заданому районі території Радянського Союзу за 155 кілометрів на північний захід від міста Караганда.

Самопочуття космонавтів після приземлення добре.

На місці приземлення космонавтів тепло зустріли представники групи пошуку, спортивні комісари, друзі і журналісти.

Політ космічного корабля «Союз-8» триває.

(ТАРС).

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

16 ЖОВТНЯ

Згідно з програмою польоту з 21 години 20 хвилин 15 жовтня до 5 години московського часу 16 жовтня екіпажі космічних кораблів «Союз-6», «Союз-7» і «Союз-8» відпочивали.

За даними телеметрії, сон космонавтів був спокійним і глибоким. Параметри мікроклімату в кабінах і орбітальних відсіках кораблів — тиск, температура, вологість і газовий склад атмосфери — відповідали земним умовам.

Після пробудження екіпажі кораблів виконали потрібний комплекс фізичних вправ, з апетитом поспідали і перевірили стан бортових систем.

При входженні кораблів у зону радіовидимості далекодистанційних вимірювальних пунктів Радянського Союзу командири екіпажів провели звірку часу і доповіли, що самопочуття всіх космонавтів прекрасне, що вони готові приступити до проведення науково-технічних досліджень та експериментів за програмою чергового дня польоту.

* * *

На 11 годину московського часу 16 жовтня кораблі «Союз-6», «Союз-7» і «Союз-8», які продовжують груповий політ, зробили відповідно 79, 63 і 47 обертів навколо Землі.

Члени екіпажів космічних кораблів виконували заплановані програмою польоту науково-технічні і медико-біологічні дослідження, а також далі опрацювали способи ручного маневрування на орбіті.

Екіпаж космічного корабля «Союз-6» у складі підполковника Г. С. Шоніна і борт-інженера В. М. Кубасова здійснив експерименти по проведенню зварювальних робіт у космосі. Метою цих експериментів було визначення особливостей зварювання різних металів в умовах космічного простору. Як повідомлялось раніше, корабель «Союз-6» оснащений унікальною технологічною апаратурою, призначеною для дослідження різних способів зварювання металів в умовах глибокого вакууму і невагомості. Зварювальну апаратуру розміщено в орбітальному відсіку, а пульт керування процесом зварювання — в кабіні екіпажу.

Перед початком зварювання командир корабля Шонін закрив люк-лаз в кабіні корабля і на 77-му витку розгерметизував орбітальний відсік. Після того, як у відсіку встановився глибокий вакуум, борт-інженер Кубасов увімкнув зварювальну апаратуру. По черзі було здійснено кілька видів автоматичного зварювання. Після цього було проведено герметизацію орбітального відсіку, і зразки зварювання борт-інженер переніс у кабіну космонавтів.

Проведений експеримент є унікальним і має велике значення для науки і техніки при розробці технології зварювально-монтажних робіт у космосі.

17 ЖОВТНЯ

17 жовтня на 10 годину 30 хвилин московського часу космічні кораблі «Союз-7» і «Союз-8» зробили відповідно 79 і 63 витки навколо Землі.

Екіпаж космічного корабля «Союз-7» продовжив опрацювання методів автономної навігації і ручної орієнтації корабля.

Товариші Шаталов і Єлисеєв, які пілотують корабель «Союз-8», проводили медичні дослідження, фотографування і кінозйомку геолого-географічних ділянок земної поверхні і хмарного покриву Землі.

Всі системи кораблів функціонують нормально. З борту надходить телеметрична інформація, яка дає змогу оцінювати роботу всієї апаратури кораблів і одержувати повні дані про стан організму космонавтів.

Під час чергового сеансу зв'язку о 10 годині 40 хвилин з борту космічних кораблів «Союз-7» і «Союз-8» космонавти передали палкі поздоровлення українському народові в зв'язку з 25-річчям з дня визволення України від фашистських загарбників.

Н ЕМАЄ, напевно, для батьків важкого запитання, ніж запитання, як виховувалася дитина. І зрозуміло, чому батько космонавта Владислава Волкова відверто ухилився від розмови про особисте сімейне життя. Коли дитині ростять, про наступні інтерв'ю не думають. Біографія Владислава доводиться гортати «з кімнати», з газетної сторінки, на якій прізвище Волкова великими літерами набрано в розміркованні ТАРС. Але, як розмірковати з цим іншим тридцять чотирі сторінки? Тридцять чотирі роки Владиславу минуло в авіації.

— Ні, справді, в біографії Владислава немає нічого особливого, — переконано сказав Микола Григорович.

І якщо він згадав деякі епізоди, то, зрозуміло, не для того, щоб поділитися сімейним досвідом виховання сина. Просто Микола Григорович розумів: коли черговий громадянин Радянського Союзу в космосі, людей не влаштує коротенька біографія, передана слідом за повідомленням ТАРС.

Отже, починаючи з цієї нової сторінки, спробуємо «перегорнути» життя назад — до умовної вісімнадцятої, до серпня 1953 року, коли Владислав Волков написав заяву: «Прошу зарахувати мене студентом І курсу МАІ». Навряд чи йому ставили запитання, чому саме в авіаційний, хоч у першій біографії, яка вмістилася на аркуші зошита, про себе сказати було тоді ще нічого. «Вів шаховий гурток, був редактором «Стінгазети». Запитання, чому в МАІ, — попереджали інші рядки автобіографії: «Батько закінчив Московський авіаційний технікум, з 1934 року безперервно працює в авіаційній оборонній промисловості. В одному з підрозділів конструкторського бюро — начальником конструкторської бригади. У 1952 році закінчив МАІ без відливу від виробництва. Мати з 1930 року по 1943-й теж працювала в авіаційній промисловості на посаді конструктора».

Коли, в який день, в яку хвилину, народжується дитина? Ні батько, ні мати про це, звичайно, не знають, не астигають «підгадати» ту мить, коли у сина чи дочки міцніє бажання літати по їх стопах, щоб потім утворювати свою стежку.

— Так, у сім'ї конструктора виріс інженер-конструктор. А як бути з Сергієм Володимировичем Ільїшиним, який побачив перший літак тільки в двадцять років від роду?

Але по очах було видно — задоволений, що «стипендія» конструкторських поколінь все-таки підбулося.

В особистій справі студента МАІ Владислава Волкова зберігається атестат зрілості. Екзамен на зрілість тривав в інституті, сидіння того — заліковий книжчик, підшиті до атестата. А Інститутський диплом про присвоєння кваліфікації інженера-електромеханіка дозволив підтверджувати на заводі.

Випускник інституту — це не інженер і не конструктор, — зауважив Микола Григорович, — Процес формування спеціаліста тривав. І тут головним при наявності, звичайно, обдарованості була і залишається праця. Праця і наполегливість у досягненні наміченої мети.

— Збирайся, поїдеш зі мною у відраджених. Може, в далекому південному місті, у коловороті неспокійних командировочних справ, у яких Владислав, правда, брав найскромнішу участь — готував обід і був «начіном», — народилося бажання бути таким, як батько? Спробуй, вгадай, коли... Ясно одні: у вісімнадцять років, у ті зачарівні червоні світанки після випускного шкільного

— Не можна, Владіку, не можна... І тільки небо було відкрито — дивися скільки хмар. Так, небо було, звичайно, цехом. Цехом героїв. А до пропуску в цей цех треба було рости й рости. І раптом одного разу батько сказав, як зовсім дорослому: «Збирайся, поїдеш зі мною у відраджених».

— Ти спочатку наче-то те, що збираєшся робити. Уяви, — радів батько.

Можливо, в такі хвилини, коли «точнісінько» за незграб-

ним кресленням встав зривний його двійник з піднятим парусами, починала нульовати у хлопчика та жінка, яку називають конструкторською. А може, не конструкторською, а капітанською, адже всі хлопчики марять морями. Професія ж батька виглядала аж ніяк не романтично. Коли завод виконував термінове замовлення, дома не бував по кілька днів. Прийде — оні запали, весь наскрізь прокурений.

— Тату! Можна до вас на завод? Ну, хоча б одним оком! — Прохання, яке Владислав тлів, як мрія, знаючи, що вона незадійснена.

балу Владислав знав, чого хоче сьогодні і завтра. Йому не довелося, як доброму вихованцю, стояти з атестатом зрілості на перехресті життєвих шляхів: «праворуч підеш...», «ліворуч підеш...». Шлях було вибрано давно. І, коли Владислав опинився біля проходів МАІ, він, може, сам того не підозрівав, що крок за кроком наближався сюди багато років.

...Зараз на газетній сторінці епізоди з юності космонавта мають вигляд низької події. А за висловом Миколи Григоровича, це лише «спрошена схема біографії». До побудови такої схеми він поставився з сумнівом.

— Так, у сім'ї конструктора виріс інженер-конструктор. А як бути з Сергієм Володимировичем Ільїшиним, який побачив перший літак тільки в двадцять років від роду?

Але по очах було видно — задоволений, що «стипендія» конструкторських поколінь все-таки підбулося.

В особистій справі студента МАІ Владислава Волкова зберігається атестат зрілості. Екзамен на зрілість тривав в інституті, сидіння того — заліковий книжчик, підшиті до атестата. А Інститутський диплом про присвоєння кваліфікації інженера-електромеханіка дозволив підтверджувати на заводі.

Випускник інституту — це не інженер і не конструктор, — зауважив Микола Григорович, — Процес формування спеціаліста тривав. І тут головним при наявності, звичайно, обдарованості була і залишається праця. Праця і наполегливість у досягненні наміченої мети.

(Спец. кор. ТАРС).

Екіпаж космічного корабля «Союз-7»: командир Анатолій ФІЛІПЧЕНКО (в центрі), інженер-дослідник Віктор ГОРБАТКО (справа) і борт-інженер Владислав ВОЛКОВ (на передньому плані) в кораблі-тренажері.

Фото А. МОКЛЕЦОВА, (АПН).

Всебічна програма

З великою увагою світова громадськість продовжує стежити за польотом відважних радянських космонавтів. Зарубіжні газети публікують повідомлення про проведені науково-технічні експерименти, фотознімки космонавтів, коментарі наукових оглядачів. Радянський експеримент, — пише польська «Трибуна люду», — є важливим кроком на шляху будівництва орбітальних станцій. Цьому напрямку в радянській космонавтиці віддається перевага, а радянська наука в цій галузі займає провідне місце. Центральні газети НДР продовжують публікувати великі матеріали про політ радянських космічних кораблів, відзначаючи виняткову точність роботи всіх їх систем. Запуск трьох космічних кораблів, пише японська «Йоміурі», свідчить про силу Радянського Союзу в галузі освоєння космосу.

(ТАРС).

Повідомлення ТАРС

На орбіті—„Интеркосмос-1“

Відповідно до програми співробітництва соціалістичних країн у галузі дослідження і використання космічного простору в мирних цілях 14 жовтня 1969 року в Радянському Союзі проведено запуск штучного супутника Землі «Интеркосмос-1».

Супутник «Интеркосмос-1» призначений для дослідження ультрафіолетового і рентгенівського випромінювань Сонця та впливу цих випромінювань на структуру верхньої атмосфери Землі.

Супутник «Интеркосмос-1» виведено на орбіту з параметрами:

- мінімальна відстань від поверхні Землі (в перигей) — 260 кілометрів;
- максимальна відстань від поверхні Землі (в апогей) — 640 кілометрів;
- початковий період обертання — 93,3 хвилини;
- нахилена орбіта — 48,4 градуса.

На борту супутника встановлено наукову апаратуру:

- лайман-альфа фотометр і спеціальний передавач безперервної дії для оперативної передачі результатів наукових вимірювань розробки і виготовлення Німецької Демократичної Республіки;
- рентгенівський спектрогеліограф і рентгенівський поляриметр розробки і виготовлення Радянського Союзу;
- рентгенівський фотометр і оптичний фотометр

розробки і виготовлення Чехословацької Соціалістичної Республіки.

При підготовці супутника до запуску спеціалісти цих країн також брали участь у монтажі і випробуваннях відповідної наукової апаратури на супутнику.

Одночасно з вимірюваннями на супутнику «Интеркосмос-1» обсерваторії Народної Республіки Болгарії, Угорської Народної Республіки, Німецької Демократичної Республіки, Польської Народної Республіки, Соціалістичної Республіки Румунії, Радянського Союзу і Чехословацької Соціалістичної Республіки проводять радіоастрономічні, іоносферні і оптичні спостереження за погодженою програмою.

Для керування польотом супутника працює оперативна група з спеціалістів НДР, СРСР і ЦСРР. Встановлена на супутнику наукова апаратура працює нормально. Наукові організації країн — учасниць спільного експерименту обробляють одержувану інформацію.

При запуску супутника «Интеркосмос-1» були присутні керівники національних координаційних органів по співробітництву в галузі дослідження космосу Народної Республіки Болгарії, Угорської Народної Республіки, Німецької Демократичної Республіки, Польської Народної Республіки, Соціалістичної Республіки Румунії, Союзу Радянських Соціалістичних Республік, Чехословацької Соціалістичної Республіки.

Подвигу — чверть століття

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

До цих священних місць, а також до могил радянських, чехословацьких і польських воїнів, похованих у Києві, проліг учора шлях тисяч трудящих міст-героїв, які віддали данину пам'яті визволителів Радянської України.

Опівдні 17 жовтня в Жовтневому палаці культури почалося урочисте засідання Центрального Комітету Комуністичної партії України і Верховної Ради Української РСР разом з представниками трудящих і воїнів Радянської Армії, присвячене 25-річчю визволення Радянської України від німецько-фашистських загарбників.

Залитий яскравими вогнями зал заповнили члени і кандидати в члени ЦК КП України, члени Ревізійної комісії Комуністичної партії України, депутати Верховних Рад СРСР і УРСР, керівники республіканських міністерств, відомств і організацій, представники промисловості і сільськогосподарства, діячі науки і культури, ветерани Великої Жовтневої соціалістичної революції, громадянської і Великої Вітчизняної воєн, учасники боїв за визволення Радянської України, представники партійних, радянських, профспілкових і комсомольських організацій, трудящих міст Києва і Київської області, воїни Радянської Армії і Флоту.

У глибині сцени на фоні червоних прапорів у живих квітах великий портрет Володимира Ілліча Леніна. В обрамленні лаврового вінка — пам'ятна дата «25». Золотом сяють медалі двох орденів Леніна і ордену Жовтневої Революції, якими нагороджено Україну. Тут же скульптура радянського Солдата, що символізує немеркнучий подвиг нашої Вітчизни в боротьбі з фашизмом. Біля бойових прапорів застигла почесна варта воїнів усіх родів військ.

12 година дня. Оплесками зустрічають присутні появу в президії засідання керівників Комуністичної партії і уряду України товаришів О. Ф. Ватченка, В. І. Дрозденка, Н. Т. Кальченка, І. К. Лутака, О. П. Ляшка, М. О. Сободя, О. А. Титаренка, П. Ю. Шелеста, В. В. Щербіцького, І. С. Грушецького, Г. І. Ващенко, делегати Міністерства оборони СРСР на чолі з заступником міністра оборони СРСР, Маршалом Радянського Союзу, Героєм Радянського Союзу К. С. Москаленком, Головою Верховної Ради УРСР О. Є. Корнійчука, першого заступника Голови Президії Верховної Ради УРСР С. О. Стеценка, перших секретарів обкомів КП України, за столом президії також займають місця заступники Голови Верховної Ради УРСР, заступники Голови Ради Міністрів УРСР, члени Президії Верховної Ради республіки, ветерани партії, знатні люди України.

Вступним словом урочисте засідання відкриває член Політбюро ЦК КПРС, перший секретар ЦК КП України П. Ю. Шелест. Від імені Центрального Комітету Комуністичної партії України, Президії Верховної Ради і Ради Міністрів УРСР він сердечно поздоровляє присутніх і в їх особі весь український народ з святом 25-річчя визволення Радянської України від німецько-фашистських загарбників. Промовець палко вітає воїнів доблесних Збройних Сил, колишніх партизанів і підпільників, які брали активну участь у вигнанні гітлерівських окупантів з української землі.

Присутні ашанували астанванням світлу пам'ять героїв, які полягли в боротьбі з фашизмом.

Урочисте засідання оголошується відкритим. Оркестр виконує Державні гімни Радянського Союзу і Української РСР.

Одностайно обирається почесна президія урочистого засідання у складі Політбюро ЦК КПРС.

Під звуки маршу знатні люди нашої республіки вносять прапор Української РСР і Пам'ятний прапор ЦК КПРС, Президії Верховної Ради СРСР, Ради Міністрів СРСР і ВЦРПС.

Слово для доповіді «25-річчя визволення Радянської України від німецько-фашистських загарбників» надається товаришеві П. Ю. Шелесту, тепло зустрінутому присутніми.

Двадцять п'ять років тому, сказав П. Ю. Шелест, доблесна Радянська Армія визволила від німецько-фашистських загарбників нашу рідну Україну. Цю знаменну дату відзначають всі народи великого Радянського Союзу.

Сотні тисяч відважних воїнів пролили свою кров і віддали найдорожче, що є в людини, — своє життя, щоб розгромити фашистську армію, щоб на землі встановити мир, щоб трудящі могли будувати своє нове, вільне і щасливе життя.

Величезні людські і матеріальні жертви, які були принесені в ті дні в ім'я нашої перемоги, ми не можемо і не маємо права забути. Великий подвиг армії і народу завжди житиме в пам'яті сучасників і майбутніх поколінь. У кровопролитних битвах з гітлерівськими ордами радянський народ під керівництвом ленінської партії з честю відстояв завоювання Великої Жовтня, захистив соціалістичну Батьківщину, врятував народи світу від фашистського поневолення.

Далі П. Ю. Шелест говорить про єдність народу в боротьбі з фашистською навалою.

Під проводом партії, її Центрального Комітету радянські люди подолали неймовірні труднощі першого періоду війни, у жорстоких битвах знекровили ворога, зламали хребет фашистському звіру і вигнали його геть з своєї рідної землі.

Разом з усіма народами

Радянського Союзу український народ і його авангард — Комуністична партія України піднялися на священну війну з німецько-фашистськими загарбниками. В ряди Радянської Армії влилося близько 4,5 мільйона синів і дочок України, серед них — 300 тисяч комуністів, що становило майже половину партійної організації, і понад мільйон комсомольців.

Під керівництвом Центрального Комітету Комуністичної партії України партійні, радянські, господарські організації республіки здійснили грандіозну роботу по переведенню всього народного господарства на воєнні рейки, надихали на ратні і трудові подвиги робітників, колгоспників, інтелігенцію, організовували збройну боротьбу радянських людей в тилу ворога.

Перемогу над ненавистим ворогом кували не тільки героїчні воїни на фронтах війни, партизани і підпільники в тилу ворога, але й робітники, колгоспники, інтелігенція. Вони по-фронтовому, не знаючи втоми, працювали на заводах і фабриках, колгоспних і радгоспних полях, у наукових закладах, виробляючи все необхідне для фронту.

Пліч-о-пліч з радянськими воїнами героїчно билися з німецько-фашистськими загарбниками славні сини чехословацького і польського народів у складі своїх національних частин і партизанських загонів.

В результаті послідовних ударів Радянських Збройних Сил 14 жовтня 1944 року було завершено визволення всієї території Української Радянської Соціалістичної Республіки.

Говорячи про історичне значення визволення України від німецько-фашистських загарбників, доповідач підкреслив, що воно мало величезне політичне й економічне значення для всієї нашої країни. Ця перемога активізувала сили опору в Європі і відкрила можливість подати безпосередню допомогу трудящим Польщі, Чехословаччини, Румунії, Болгарії, Угорщини, Югославії у визволенні їх від фашистського рабства.

Спираючись на величезну допомогу великого російського і всіх братніх народів, трудящі України швидкими темпами відбудовували народне господарство.

Величезне значення для історичної долі українського народу мав той факт, що завдяки перемозі Радянського Союзу у Великій Вітчизняній війні справдилась споконвічна мрія українського народу про возз'єднання всіх його земель в єдиній Українській Радянській державі.

Чимале місце в доповіді зайняв аналіз уроків минулого і проблем європейської безпеки. Велике значення для дальшого зміцнення єдності і згуртованості міжнародного кому-

ністичного і робітничого руху, консолідації соціалістичних країн, для посилення антиімперіалістичної боротьби народів, говорив тов. Шелест, має міжнародна Рада комуністичних і робітничих партій, яка відбулась у Москві.

Доповідач докладно спинився на питаннях дальшого розвитку економіки і культури республіки. Радістю і гордістю, сказав він, сповнені серця трудящих перед величчю здійсненого. І ветерани війни, і юне покоління бачать, як оновилась і покращалась рідна земля. Загальний обсяг промислової продукції України порівняно з 1940 роком зріс більш як у 7 раз.

По шляху неухильного піднесення йде українське село.

За останні роки колгоспи і радгоспи одержали багато нової техніки, зміцніла їх економіка. У півтора раза порівняно з довоєнним рівнем зросла врожайність зернових культур, виробництво м'яса і молока збільшилось у два з половиною раза.

Розцвіли українська культура, література, мистецтво, розширилась мережа шкіл, вузів, культурно-освітніх і медичних закладів. Далеко за межами республіки відомі досягнення вчених України, особливо в галузі фізики, кібернетики, математики, металургії, біології, хімії.

Трудящі України готуються до Ленінського ювілею, як до великого і радісного свята. Колективи промислових підприємств, будов, колгоспів і радгоспів, учбових закладів і науково-дослідних установ республіки пройняті єдиним прагненням — зробити нинішній ювілейний рік роком ударної праці.

Справа, за яку боровся наш народ, живе і торжествує. В день славного ювілею 25-річчя визволення України від німецько-фашистських загарбників український народ урочисто заявляє, що докладе всіх сил до того, щоб Радянська Вітчизна завжди була могутньою і неперступною для ворогів. Трудящі України йшли і завжди будуть йти ленинським курсом під керівництвом Комуністичної партії, як святою будуть берегти і зміцнювати непорушну дружбу радянських народів-братів, віддадуть усі свої сили і енергію справі комунізму.

На урочистому засіданні виступили заступник міністра оборони СРСР, Маршал Радянського Союзу, Герой Радянського Союзу К. С. Москаленко, бригадир комплексної бригади шахти № 5—6 імені Димитрова тресту «Червоноармійськаугілля» Донецької області, депутат Верховної Ради УРСР, Герой Соціалістичної Праці К. А. Северинов, командуючий військами Червонопрапорного Київського військового округу, генерал-полковник В. Г. Куликов, активний учасник боїв за визволення Радянської України, бригадир розмічників Смілянського машинобудівного заводу Черкаської області, кавалер трьох орденів Слави, Герой Соціалістичної Праці М. К. Величко, голова колгоспу імені XXII з'їзду КПРС Бершадського району Вінницької області, член ЦК КПРС, член Президії Верховної Ради СРСР, Герой Соціалістичної Праці В. М. Кавун, перший секретар Ц. К. Комсомолу України О. С. Капто, колишній командир партизанського з'єднання, член ЦК КП України, депутат Вер-

ховної Ради СРСР, двічі Герой Радянського Союзу О. Ф. Федоров, ректор Дніпропетровського медичного інституту, депутат Верховної Ради УРСР, заслужений діяч наук УРСР, доктор медичних наук, професор І. І. Крижановська.

Учасників урочистого засідання вітали воїни Радянської Армії, представники комсомолу і молоді, піонери.

Із заключною промовою виступив товариш П. Ю. Шелест.

У роки Великої Вітчизняної війни і мирного будівництва, сказав він, український народ і в праці, і в бою завжди виявляв свою безмежну любов до соціалістичної Батьківщини, ненависть до її ворогів. Комуністична партія і Радянський уряд високо оцінили досягнення українського народу, нагородивши Радянську Україну двома орденами Леніна і орденом Жовтневої Революції. Мільйони кращих представників робітничого класу, колгоспного селянства, інтелігенції за ратні і трудові подвиги нагороджені орденами і медалями Радянського Союзу, а тисячі удостоєні почесного звання Героя Радянського Союзу і Героя Соціалістичної Праці. Ці високі нагороди завжди кличуть український народ на нові звершення в ім'я торжества великої справи Леніна, торжества комунізму.

Тов. П. Ю. Шелест повідомляв, що на адресу урочистого засідання надійшли численні вітальні телеграми і листи з республік, країв і областей Радянського Союзу, від наших друзів з країн соціалістичної співдружності. Від імені Центрального Комітету КП України, Президії Верховної Ради і Ради Міністрів УРСР, від імені учасників урочистого засідання він палко дякує всім, хто надіслав привітання.

Товариш П. Ю. Шелест оголосив телеграму екіпажів космічних кораблів «Союз-7» і «Союз-8», в якій космонавти поздоровляють український народ з 25-річчям визволення від фашистських загарбників, бажають йому нових успіхів у будівництві комунізму. Учасники урочистого засідання гаряче зустріли привітання космонавтів.

Урочисте засідання оголошується закритим. Присутні з піднесенням співають партійний гімн «Інтернаціонал».

Для учасників урочистого засідання було дано святковий концерт.

В цей же день ЦК КП України, Президія Верховної Ради і Рада Міністрів УРСР влаштували прийом з нагоди 25-річчя визволення Радянської України від німецько-фашистських загарбників.

(ПАТАУ).

Шлях вічна, вогонь негасний.
Фото В. КОВПАКА.

Третя традиційна

ВІДКРИЛАСЯ
ДЕКАДА МУЗИКИ

В Будинку культури імені Калініна відкрито третю декаду музики на Кіровоградщині.

З вступним словом до учасників декади звернувся заступник начальника обласного управління культури О. Т. Ткаченко. Після цього виступив оркестр народних інструментів Новомиргородського Будинку культури під керівництвом М. П. Бершадського. На першому концерті демонстрував свою

майстерність і духовний оркестр Олександрівського Будинку культури.

Домінуюче місце в програмі музичних колективів займають твори, присвячені 100-річчю з дня народження В. І. Леніна. Серед них — обробки пісень про Володимира Ілліча, попури на теми революційних пісень, фантазії на пісні народні та сучасні.

В декаді беруть участь духові, народні та естрадні оркестри, інструментальні ансамблі, окремі виконавці. Понад сорок колективів з усіх районів області виборюватимуть звання переможців декади.

На фото: виступає естрадний оркестр під керівництвом Євгена БЕРЧЕНКА (м. Олександрія).
Фото В. КОВАКА.

ЯКЩО ПОКЛИЧЕ ВІТЧИЗНА

ГОТУЙСЯ ДО СВЯЩЕННОЇ ВАРТИ

З метою поліпшення роботи по військово-патріотичному вихованню молоді, дальшого розвитку масового фізкультурного руху проводиться Всесоюзний огляд спортивної та оборонно-масової роботи першочисельних комсомольських організацій. Комсомольці та молодь готуються до екзамени з фізичної та військово-патріотичної підготовки.

Для проведення екзамени комсомольські організації заздалегідь готують матеріально-технічну базу: бігові доріжки для складання нормативів у бігу на 100 метрів, ями для стрибків у довжину або висоту, сектори для метання гранат та штовхання ядра, перекладини. Слід придбати і необхідний спортивний інвентар. До екзамени входить складання нормативів з плавання на 100 або 300 метрів. Кожен учасник екзамени повинен взяти участь у походах по місцях бойової слави.

Будуються нові і обладнуються існуючі стрілецькі тир для складання нормативів зі стрільби. Дівчата повинні оволодіти вмінням надати першу медичну допомогу потерпілому. Технічна спеціальність — обов'язкова вимога при складанні екзамени.

Кожен комсомолец повинен уміти водити автомашину чи мотоцикл, катер, моторо-лер, трактор чи моторний човен, скутер або керувати парашутом, уміти стрибати з парашутом чи працювати на прийнятно-передавальній радіоапаратурі.

До участі в екзамени допускаються юнаки і дівчата віком від 14 до 28 років. Комсомольські організації, які не мають необхідної матеріально-технічної бази для складання екзамени, закріплюються за спортивними базами.

В дні проведення екзамени спортивні бази треба святково прикрасити. Підготовка

і прийом екзамени з технічних спеціальностей проходять на пунктах початкової військової підготовки, учбових організаціях ДТСААФ, у технічних гуртках, що створені в школах, на підприємствах, у колгоспах.

Завдання місцевих і районних комітетів комсомолу полягає в тому, щоб кожен комсомолец взяв участь у підготовці до екзамени і склав його.

Треба заздалегідь підготувати залікові книжки для учасників екзамени, випустити листівки про проведення огляду спортивної та оборонно-масової роботи.

Масове проведення екзамени починається з травня наступного року. Але вже в січні можна починати змагання, на яких юнаки повинні скласти нормативи на лижних трасах, на перекладині тощо.

Заключним етапом огляду мають стати спортивні свята, дні призовника. На них підводяться підсумки спортивних поєдинків, визначаються ті, хто найкраще підготував себе до служби в Радянській Армії.

О. КАСЯНЕНКО,
зав. відділом спортивної і оборонно-масової роботи обкому ЛКСМУ.

ОДА ЗВИТЯЗІ

ВИСТАВКА ОБРАЗОВОГО МИСТЕЦТВА, ПРИСВЯЧЕНА 25-РІЧЧЮ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Ні, вона не кидається в очі строкатістю кольорів. Вона суворая, як війна, в характері, є воля до перемоги. І в цьому чистість картини, що бачиш не тільки ситуацію, а саме характер.

Мова — про картину М. Бондаренка «Звільнення Кіровограда від німецьких окупантів. 1944 р.». Картина виставлена не вперше. Вона відома. Але, коли заходиш на виставку, то саме на неї найперше звертаєш увагу. І це тому, напевне, що вона найповніше відтворює той незабутній день звільнення рідного міста. І коли стоїш перед цією картиною, то мимоволі задумуєшся над тим, який великий подвиг звершили радянські військи у двобій з фашизмом.

Привертають увагу одна з нових робіт цього ж автора — «Споминок», на якій зображено партизана Великої Вітчизняної війни І. Я. Мичка, графічні роботи Е. Бабія «Партизани Чорного лісу».

Етюд Б. Демашина «Бузок», «Вечір», «Вітер», Б. Вітенка «Яблуно», «Літо» та інші виконані зовсім в іншій манері. Кожен з них зокрема малює якийсь окремий чарівний куточок рідного краю, а разом зяті вони представляють велике полотно про відроджену красу України.

В. ЦВЕТАЄВ.

В. САМОПЛЕНКО, ТАРИЛЬ (Чеканка).

КОЛИСЬ дослідники, певно, звернуть увагу, що в шістдесяті роки не тільки не зменшився інтерес до подій чвертьстолітньої давності — подій Великої Вітчизняної війни — а, навпаки, ще більше зріс. Кожне нове слово про захисників Вітчизни знаходить відгук у серцях, кожна книга читається і перечитується, хай то широке художнє полотно, чи спогади учасників, чи до-

● ДУМКИ, ВІДГУКИ, РЕЦЕНЗІЇ

КІРОВОГРАДЩИНА ПАРТИЗАНСЬКА

кументальна розповідь.

Відамо належне видавництвам: вони щедро обдаровують нас історіями про незабутній час. Та все якось граплялося, що події Великої Вітчизняної війни на Кіровоградщині, в ядро партизанського руху в нашій області, знаходили мало місця і в мемуарній літературі, і в безліччю книг.

Але ж відомо, що наш край, якому випало тривалий час стогнати під чоботом окупантів, не скорився. Під керівництвом підпільного обкому партії народ гуртувався в партизанські загони, месники завдавали ворогові відчутних ударів, з-серед наших земляків вирости безстрашні борці проти фашизму. Автор книжки «Іх кликала совість» взяв на себе нелегке завдан-

ня — донести до читача безсмертні сторінки цього героїчного літопису, більш чи менш повно по-знайомити нове покоління степовиків з подвигами батьків.

Центральна постать книги — Ілля Данилович Діброва. Син захарівського селянина, криворізький шахтар, політ'язень — таке життя Іллі до 17-го року. А потім — бурхливі роки збройної бороть-

би за Радянську владу на Україні, коли недавній шахтар, виконуючи завдання партії, веде політичну роботу серед солдатів у Миколаєві, бореться проти кайзерівських окупантів, організовує партизанський загін, встановлює владу Рад в Олександрії.

Та найповніше розкрився в Діброві талант організатора і командира в роки Великої Вітчизняної війни. Посланий на Кіровоградщину для створення партизанського загону, він в оточенні ворога знаходить і гуртує сотні відданих нашої великої справі людей, веде їх у бій з фашистами.

«Іх кликала совість» — це книжка не лише про І. Д. Діброву. Перед читачем проходять ряди партизанів, командирів, підпільників, як свідчення всенародної боротьби з ворогом, — люди, що з

тих чи інших причин не тримали в руках зброю, але залишалися патріотами, подавали месникам допомогу і підтримку. З інтересом читаються сторінки, присвячені секретареві підпільного обкому партії М. М. Скриді, комісарові з'єднання імені К. Є. Ворошилова К. І. Сабанському, олександрійським підпільникам. Особливе місце серед героїв книги займає молоді. Автор тепло розповідає про Людмилу Діброву та її ровесників, які разом з батьками і старшими братами боролися проти фашистів.

Тема народної війни, тема героїзму і самовідданості проходить через всю книжку. Автор не міг не звернутися й до теми інтернаціонального єднання борців проти ненависного ворога. Українці, росіяни, вірмени, представники інших радянських націй в єдиному строю йдуть на бій. Як останній штрих до цієї великої теми — загибель І. Д. Діброви, що став командиром Другої Об'єднаної Чехословацької партизанської бригади, у битві за свободу братнього народу.

Суворий критик знайде в книжці недоліки. Він скаже, що про багато персонажів автор говорить скоромовкою, що навіть головні герої часто позбавлені індивідуальних рис, без яких не створюється яскравого образу. Що ж, усе це так. Однак будемо вдячні автору за те, що він провів таку значну роботу по збиранню й узагальненню матеріалу (адже імена в книзі не вигадані, а це ставить дуже суворі вимоги до фактичної канни), доніс до молодого читача хвилюючі події далеких днів.

Можна привітати з виходом книги не тільки автора, а й обласне літоб'єднання: Максим Пушкар — його вихованець.

М. ЮРЧЕНКО.

В залі виставки.

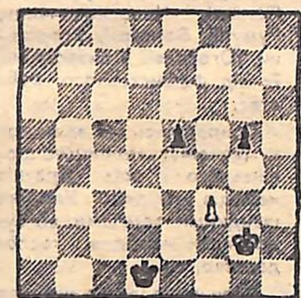
Фото В. КОВАКА.

КЛУБ 64-х КЛІТИН

Конкурс-вікторина

ЗАВДАННЯ № 5

1. Назвіть прізвища всіх членів світу з шахів (2 очки).
2. Що означає термін «попозичка»? Наведіть приклад. (2 очки).
3. Розв'яжіть судоу:

Білі: Крg2, п. f3 (2 фігури).

Чорні: Крd1, пп. e5, g5 (3 фігури).

Хід білих. Нічия. Останній строк надсилали відповідей — 29 жовтня.

ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

НЕДІЛЯ, 19 жовтня. Перша програма. 9.00 — Ранкова гімнастика для дітей. (М). 9.15 — Новини. (М). 9.30 — Для школярів. «Будильник». (М). 10.00 — Музичний кіоск. (М). 10.30 — «Здоров'я». (М). 11.00 — Для дітей. Концерт. (Ленінград). 11.30 — Чемпіонат СРСР з спортивної гімнастики. Чоловіки. (Ростов). 14.00 — Для юнацтва. Відповіді на питання і турнір Олімпіади про радянську космічну науку. (М). 14.45 — Програма передач. (К). 14.50 — Мультифільм. «Найбільший друг». (М). 15.00 — Сьогодні — День працівників харчової промисловості. (М). 15.30 — Для воїнів Радянської Армії і Флоту. (М). 16.00 — Для школярів. «Планета допитливих». (К). 16.20 — Тисяча порад. Телепередача. (К). 16.40 — «Телегачок». (К). 17.00 — Чемпіонат СРСР із спортивної гімнастики. Жінки. (Ростов). 19.00 — Програма кольорового телебачення. «Клуб кіномандрівників». 20.00 — В ефірі — «Молодість». «Аукціон». «Гурт». (М). 21.15 — «Сім ліній». Міжнародна програма. (М). 22.00 — Художній фільм «Випадок із слідчої практики». (К). 23.30 — «Камертон доброго настрою». (Одеса).

ПОНЕДІЛОК, 20 жовтня. Перша програма. 17.15 — «Най, най, най...» Мультифільм. (К). 17.40 — Телевізії. (К). 18.00 — Концерт художньої самодіяльності юних за лінійників. (Харків). 18.30 — «Я — син робітничого класу СРСР». (Одеса). 18.50 — «Страчені на спітанку». Художній фільм. (Кіровоград). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — «Клуб кіномандрівників». (М). 21.50 — До 100-річчя з дня народження В. І. Леніна. Фестиваль театрів України. Б. Лавренюк. «Розлом». (Ліпнінський). В перерві — телевізії. (К).

ВІСІРОК, 21 жовтня. Перша програма. 10.00 — Новини. (М). 10.15 — «Маршрути підпільників». (М). 10.45 — Для школярів. Телеагентство «Піонер». (Сєвєродовськ). 11.15 — Телевізії. (К). 11.25 — Кіножурнал та художній фільм «Ісход». (Кіровоград). 17.40 — Телевізії. (К). 18.00 — Для дітей. Телефільм «Осінь, дощик і гриби». (К). 18.30 — «Ленінський університет мільйонів». 19.00 — До дня народження комсомолу. «Серце Бонікура». 1 серія. (М). 20.30 — Програма «Час». (М). 21.15 — Музичний круїз. (М). 22.15 — Кіножурнал та художній фільм «Ісход». (Кіровоград). Друга програма. 22.15 — «Якщо народився на Волзі». Народна артистка УРСР Л. Савенкова. 23.00 — Телевізії. (К).

Наша адреса і телефони

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОП КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ, м. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Димитрова обласного управління по пресі. м. Кіровоград, вул. Гліяки, 2.